

BEZPIECZEŃSTWO CHEMICZNE ZABAWEK FTALANY

I i III kwartał 2020 r.

**ZAKRES TERYTORIALNY
KONTROLI**

16 Wojewódzkich Inspektorów Inspekcji Handlowej.

CEL KONTROLI

Ocena, czy zabawki oferowane na rynku polskim spełniają wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 20 października 2016 r. w sprawie wymagań dla zabawek i są bezpieczne dla dzieci, w tym poprzez badania laboratoryjne właściwości chemicznych, przeprowadzone w laboratorium UOKiK.

WYNIKI KONTROLI

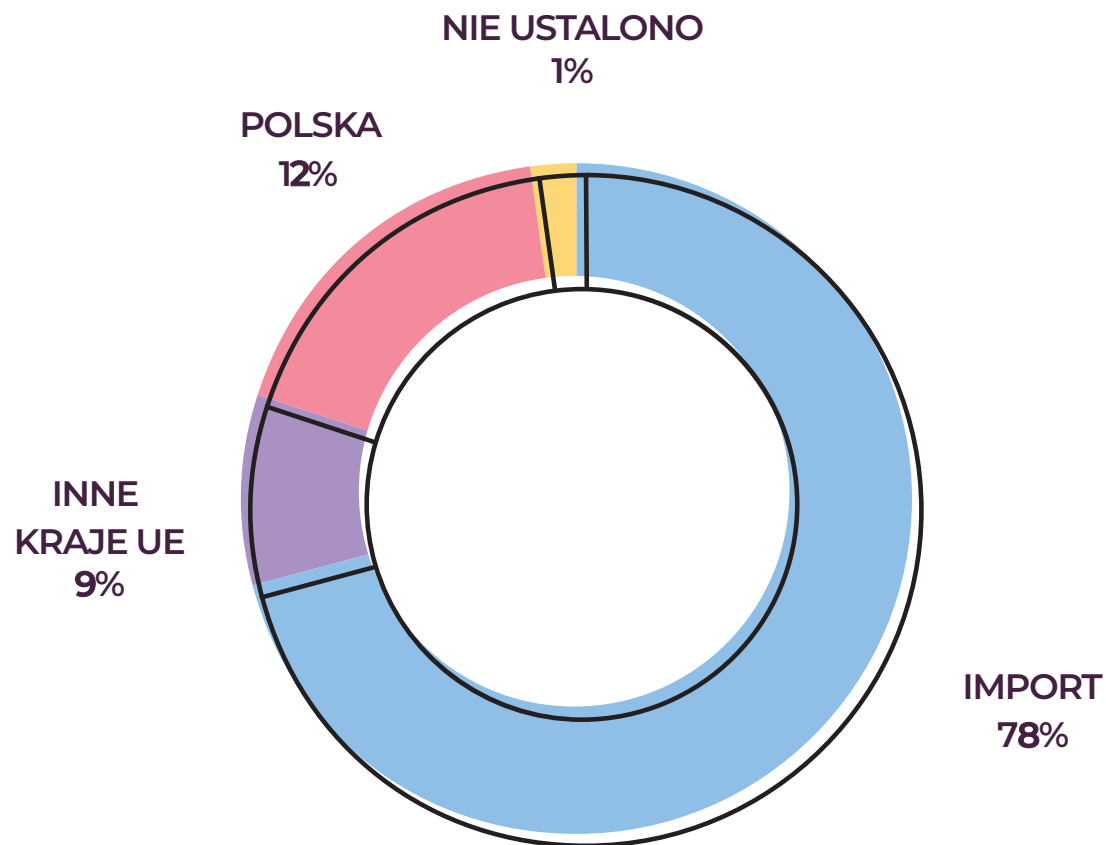
Najwięcej objętych kontrolą zabawek (163) pochodziło z Chin. Również z tego kraju pochodziło najwięcej zakwestionowanych wyrobów (57), zastrzeżenia zgłoszono też wobec 4 zabawek wyprodukowanych w Polsce, 3 pochodzących z Wielkiej Brytanii, 2 pochodzących z Niemiec oraz jednej o nieustalonym pochodzeniu.

Rodzaj podmiotu kontrolowanego	Liczba skontrolowanych podmiotów danego rodzaju	Liczba skontrolowanych zabawek	Liczba zakwestionowanych zabawek	Procentowy udział zakwestionowanych zabawek
Producent	4	5	0	0%
Importer	4	8	4	50%
Dystrybutor – Sprzedawca hurtowy	31	58	25	43,10%
Dystrybutor – sklep detaliczny	58	106	32	30,19%
Dystrybutor – sklep wielkopowierzchniowy	15	27	6	22,22%
Razem:	55	204	67	32,84%

TABELA 1 – UDZIAŁ ZABAWEK NIEZGODNYCH W PODZIALE NA PODMIOTY GOSPODARCZE, KTÓRE KONTROLOWANO

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji wojewódzkich inspektoratów Inspekcji Handlowej.

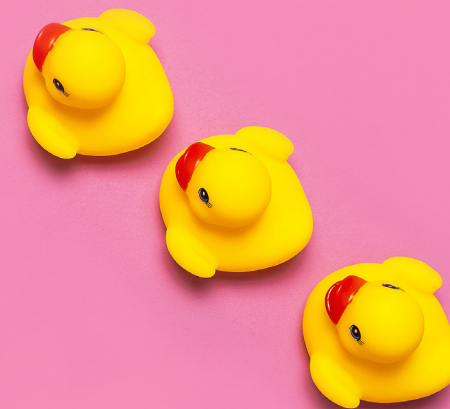
BEZPIECZEŃSTWO ZABAWEK

WYKRES 1. POCHODZENIE SKONTROLOWANYCH ZABAWEK

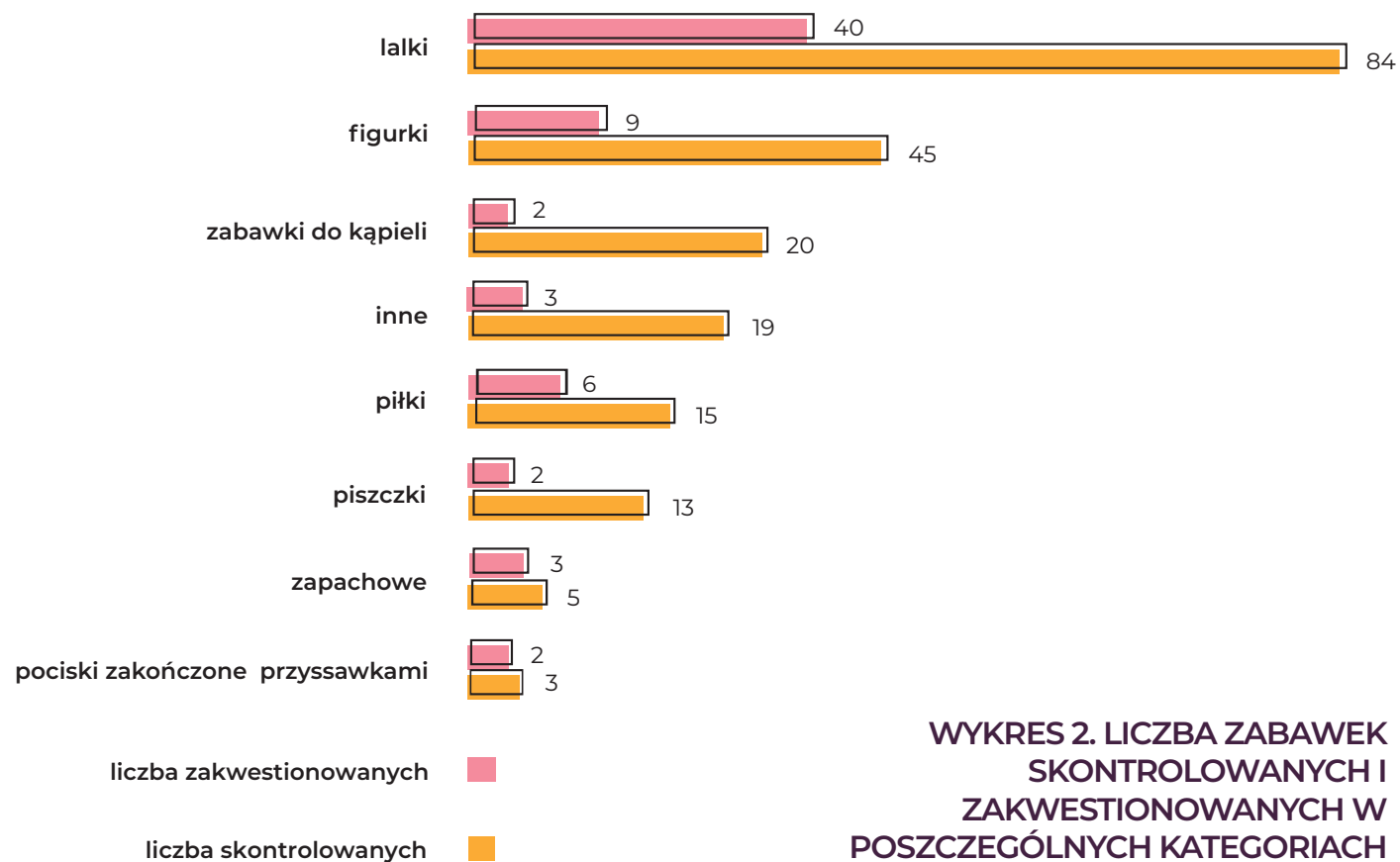
Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji wojewódzkich inspektoratów Inspekcji Handlowej.

Najwięcej objętych kontrolą zabawek (163) pochodziło z Chin. Również z tego kraju pochodziło najwięcej zakwestionowanych wyrobów (57).

WYNIKI KONTROLI

Łącznie
zakwestionowano
67 ze 204
skontrolowanych
zabawek.

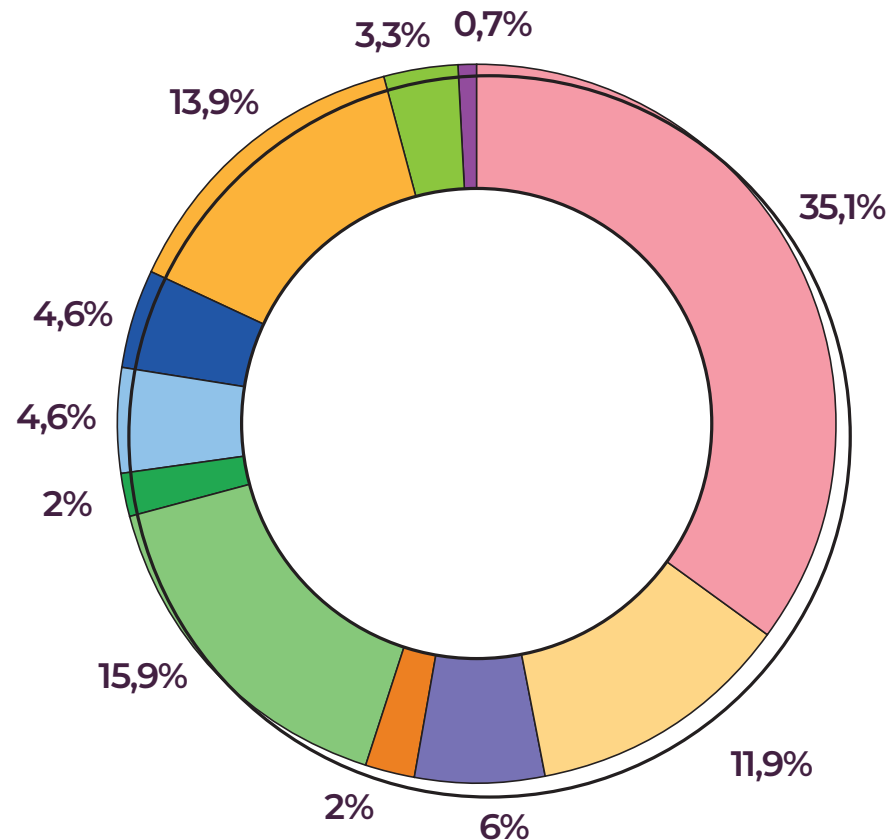

**WYKRES 2. LICZBA ZABAWEK
SKONTROLOWANYCH I
ZAKWESTIONOWANYCH W
POSZCZEGÓLNYCH KATEGORIACH**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji wojewódzkich inspektoratów Inspekcji Handlowej.

BEZPIECZEŃSTWO ZABAWEK

- Brak lub nieprawidłowe dane producenta lub importera
- Brak lub nieprawidłowa deklaracja zgodności
- Brak lub nieprawidłowe oznakowanie CE
- Brak informacji umożliwiającej identyfikację zabawki
- Brak lub nieprawidłowe inne ostrzeżenia
- Brak lub nieprawidłowe instrukcje bezpieczeństwa
- Brak instrukcji i ostrzeżeń w j. polskim
- Niezasadne umieszczenie ostrzeżenia 0-3
- Brak ostrzeżenia 0-3
- Niewskazanie ryzyka związanego z użytkowaniem zabawki
- Wskazanie nieistniejącego ryzyka do ostrzeżenia dotyczącego wieku

WYKRES 2. STWIERDZONE NIEZGODNOŚCI W ZAKRESIE FORMALNYM.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji wojewódzkich inspektoratów Inspekcji Handlowej.

Najwięcej niezgodności formalnych dotyczyło braku lub nieprawidłowych danych producenta lub importera (35,1%).

BADANIA LABORATORYJNE

W Laboratorium Produktów Włókienniczych i Analizy Instrumentalnej UOKiK w Łodzi w I i III kwartale 2020 r. przeprowadzono łącznie 156 badań laboratoryjnych zabawek pod kątem występowania ftalanów, stwierdzając przekroczenie dopuszczalnego stężenia tych substancji w 36 zabawkach (np.: ftalan bis (2-etyloheksylu) (DEHP) w ilości 45,1 ±5,0% w głowie lalki, ftalan diizobutyli (DIBP) w ilości 15,4% w zabawce figurka do skakania). Pod kątem obecności ftalanów najczęściej badano lalki (70 wyrobów), również w tej grupie stwierdzono najwięcej nieprawidłowości (29 zakwestionowanych wyrobów).

156 liczba zbadanych zabawek w laboratorium.

36 ilość zabawek, w których stwierdzono przekroczenie dopuszczalnego stężenia ftalanów.

DZIAŁANIA INSPEKCJI HANDLOWEJ ORAZ PREZESA UOKiK

Inspektorzy IH w 6 przypadkach stwierdzenia niezgodności formalnych (np. brak informacji umożliwiających identyfikację zabawki, brak informacji identyfikujących producenta o raz importera) wystąpili do przedsiębiorców, odpowiedzialnych za wprowadzenie zabawki do obrotu, z wnioskiem o podjęcie dobrowolnych działań naprawczych. Wydano 1 decyzję zakazującą udostępniania zabawki. Jednocześnie inspektorzy IH skierowali do Prezesa UOKiK 9 wniosków o wszczęcie postępowań administracyjnych⁴. Sprawy są obecnie analizowane.

² Art. 75 ust. 3 ustawy o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku (Dz.U. z 2019 r. poz. 544, dalej: uosozinr)

³ Na podstawie art. 75 ust. 1 uosozinr, organ może zakazać udostępniania wyrobu, który stwarza poważne zagrożenie na 3 miesiące. Prezes UOKiK może przedłużyć okres obowiązywania zakazu do czasu zakończenia postępowania (art. 78 uosozinr).

⁴ Art. 76 ust. 1 uosozinr

WNIOSKI Z KONTROLI

W przypadku niezgodności formalnych najczęściej kwestionowano brak danych identyfikujących producenta i importera oraz prawidłowość umieszczenia na wyrobach wymaganych ostrzeżeń. To jedne z najczęściej występujących nieprawidłowości.

W tym roku odsetek zabawek, w których stwierdzono przekroczenie zawartości ftalanów wyniósł ~23 proc. zabawek przebadanych laboratoryjnie (zarówno w I, jak i w III kwartale badaniom poddano po 78 zabawek, z czego w I kwartale zakwestionowano 20, w III - 16). W IV kwartale 2019 r. nieprawidłowości w tym zakresie wykryto w 28 proc. zabawek (ftalany wykryto w 14 z 50 przebadanych próbek), zatem należy stwierdzić, że odsetek zabawek zawierających niedozwolone substancje chemiczne nieznacznie się obniżył. Nadal najwięcej przekroczonych wartości ftalanów stwierdza się w lalkach, wykonanych z PCW, a szczególnie w ich miękkich częściach, np. głowy czy kończyny.

PORADY DLA KONSUMENTÓW

#bezpiecznezabawki

ZNAK CE

Wybierając zabawkę pamiętajmy, że każda zabawka (lub jej opakowanie) powinna posiadać oznakowanie znakiem CE, który potwierdza zgodność z wymaganiami bezpieczeństwa.

CZĘŚCI WYSTAJĄCE

Rurki i sztywne elementy w postaci części wystających, które mogą stanowić niebezpieczeństwo przebicia ciała dziecka, powinny być osłonięte. Wymaganie dotyczy części wystających lub sztywnych elementów zabawki (np. kierownice w rowerach, dźwignie w gokartach, ramy wózków dla lalek), które mogą spowodować posiniaczenie lub przekłucie skóry. Rozmiar i kształt końcówek osłony nie zostały przewidziane, z wyjątkiem zabawek hulajnóg, ale końcówki osłony powinny posiadać wystarczająco dużą powierzchnię, która pozwoli uniknąć przekłucia ciała.

MECHANIZMY SKŁADAJĄCE

Mechanizmy składające się w zabawkach, np. w deskach do prasowania, składanych krzesłach lub stołach itp., które mogą charakteryzować się działaniem nożycowym powinny mieć ogranicznik zabezpieczający lub blokadę zabezpieczającą.

DRZWICZKI, POKRYWY

Zabawki, które posiadają drzwi, pokrywę lub podobne urządzenie zamykające powinny być zaprojektowane w sposób umożliwiający swobodne otwarcie drzwi. Zatem na drzwiach, pokrywach itp. urządzeniach zamykających wewnątrz zabawki, nie mogą być zastosowane guziki, zamki błyskawiczne itp. elementy złączne.

ZABAWKI DLA DZIECI DO 3 LAT

W przypadku zabawek przeznaczonych dla dzieci w wieku poniżej 3 lat należy również zwrócić uwagę na niżej wymienione cechy:

- Materiały wypełniające – materiały wypełniające nie powinny zawierać żadnych twardych ani ostrych zanieczyszczeń, takich jak kawałki metalu, gwoździe, igły i drzazgi.
- Zabawki nie powinny posiadać części o wymiarach umożliwiających dziecku ich połknięcie.
- Opakowania – wykonane z elastycznych tworzyw sztucznych, o obwodzie otworu większym niż 380 mm nie powinny być zamykane za pomocą ściągnięcia sznurka lub linki.

OSTRZEŻENIA W JĘZYKU POLSKIM

Zabawki nieprzeznaczone dla dzieci w wieku poniżej 3 lat - na zabawkach, które nie są przeznaczone dla dzieci w wieku poniżej 36 miesięcy, ale mogą być dla nich niebezpieczne, powinno być podane ostrzeżenie: „**Nieodpowiednie dla dzieci w wieku poniżej 36 miesięcy**” lub „**Nieodpowiednie dla dzieci w wieku poniżej 3 lat**” razem z krótkim wskazaniem określonego niebezpieczeństwa, które jest powodem ograniczenia. Zamiast ww. treści może być umieszczony przedstawiony powyżej symbol.

Powyższe ostrzeżenie nie jest wymagane na zabawkach, które - z uwagi na swoją funkcję, wymiary, cechy, właściwości lub inne oczywiste powody - są wyraźnie nie-

odpowiednie dla dzieci w wieku poniżej 36 miesięcy, np. mikroskop, maszyna do szycia, zabawki – zestawy chemiczne.

Zabawki, które ze względu na swoje cechy i funkcje, są zwykle uważane za odpowiednie lub przeznaczone dla dzieci poniżej 3 roku życia (np. zabawki miękkie wypchane do przytulania i trzymania), nie powinny być niebezpieczne dla tych dzieci, np. ze względu na małe elementy, piłeczki itp. dlatego na nich także nie powinien być umieszczany ten znak graficzny.

INSTRUKCJA W JĘZYKU POLSKIM

Należy zwrócić uwagę, czy w odpowiednich przypadkach zostały dołączone instrukcje: montażu, użytkowania, konserwacji w języku polskim.

#bezpiecznezabawki

**Obejrzyj film
na stronie
uokik.gov.pl**

